

Edukacja domowa – zagadnienia do egzaminu – GEOGRAFIA klasa II LO Zakres Rozszerzony

I. Zmiany na mapie politycznej

1. Przykłady największych i najmniejszych państw świata.
2. Przykłady krajów, które mają terytoria zamorskie i zależne.
3. Wyjaśnij pojęcia: wody terytorialne, morskie wody wewnętrzne, wyłączna strefa ekonomiczna.
4. Obszary o nieustalonym statusie.
5. Czym jest enklawa i eksklawa. Podaj przykłady.
6. Status Antarktydy.
7. Imperia kolonialne i skutki kolonializmu.
8. Przyczyny i skutki dekolonizacji oraz wpływ na podział polityczny świata, na ludność i kulturę, na migracje, na dysproporcje w rozwoju państw.
9. Zmiany na mapie politycznej Europy po 1989 r. oraz przemiany polityczno-ustrojowe.
10. Przyczyny integracji europejskiej.
11. Pozytywne i negatywne skutki przynależności państw do Unii Europejskiej.
12. Organizacje międzynarodowe: UE, ONZ, OECD, NATO, NAFTA, EFTA, CEFTA, OPEC, ASEAN, OPA, LPA, UA, Bank Światowy.
13. Wymień przyczyny konfliktów zbrojnych.
14. Wymień skutki konfliktów zbrojnych.
15. Główne konflikty na świecie po II wojnie światowej.
16. Czym jest terroryzm. Cechy terroryzmu.
17. Ataki terrorystyczne na świecie.
18. Czynniki rozwoju państw. Co to jest PKB, WDB, HDI, MPI?
19. Wskaźniki, które są brane pod uwagę przy obliczaniu HDI.
20. Cechy państw o wysokim, średnim i niskim poziomie rozwoju.

II. Ludność i osadnictwo

21. Przyczyny zwiększania się liczby ludności na świecie. Przyczyny zmniejszania się liczby ludności na świecie.
22. Obliczanie współczynnika urodzeń, zgonów i przyrostu naturalnego.
23. Rewolucja neolityczna i rewolucja przemysłowa oraz ich wpływ na liczbę ludności świata?
24. Przyczyny zróżnicowania przyrostu naturalnego na świecie. Państwa o wysokim, niskim i ujemnym współczynnikiem przyrostu naturalnego.
25. Model przejścia demograficznego. Fazy rozwoju demograficznego.
26. Eksplozja i impozycja demograficzna oraz przyczyny i skutki.
27. Zróżnicowanie modelu rodziny na świecie.
28. Czym są współczynniki dzietności feminizacji i maskulinizacji.
29. Typy demograficzne społeczeństw (piramidy wieku i płci).
30. Przyczyny i skutki starzenia się społeczeństw.
31. Jakimi są czynniki rozmieszczenia ludności?
32. Wyjaśnij pojęcia: ekumena, anekumena, subekumena.
33. Jakimi są bariery osadnicze?
34. Co to jest gęstość zaludnienia? Obszary na świecie o największej i najmniejszej gęstości zaludnienia.
35. Wyjaśnij pojęcia: migracje, imigracja, emigracja, reemigracja, saldo migracji, uchodźca.
36. Obliczanie współczynnika przyrostu rzeczywistego.
37. Przyczyny i skutki migracji zagranicznych. Kraje emigracyjne i imigracyjne.
38. Jakimi są odmiany ludzkie – główne i mieszane oraz gdzie występują na świecie.
39. Czym są mniejszości narodowe i mniejszości etniczne?

40. Podaj po jednym pozytywnym i negatywnym skutku dużego zróżnicowania narodowościowego i etnicznego kraju
41. Struktura narodowościowa i etniczna Polski.
42. Zróżnicowanie językowe – rodziny językowe i ich rozmieszczenie na świecie. Rodzaje alfabetów.
43. Rodzaje i rozmieszczenie religii na świecie. Wpływ religii na człowieka i gospodarkę.
44. Kręgi kulturowe na świecie.
45. Rodzaje jednostek osadniczych. Czym jest miasto i wieś?
46. Czynniki lokalizacji jednostek osadniczych i rozwoju sieci osadniczej.
47. Czym jest urbanizacja i jakie są jej płaszczyzny?
48. Fazy urbanizacji ich cechy charakterystyczne. Wskaźnik urbanizacji na świecie i w Polsce.
49. Przyczyny i skutki urbanizacji. Funkcje miast.
50. Typy aglomeracji (formy zespołów miejskich) i różnice między nimi, przykłady.
51. Funkcje wsi. Czynniki rozwoju obszarów wiejskich.

III. Sektory gospodarki. Globalizacja

52. Jakie wyróżniamy sektory gospodarki? Jakie są ich funkcje?
53. Zmiany roli sektorów gospodarki w rozwoju cywilizacyjnym – fazy rozwoju cywilizacyjnego.
54. Na czym polega globalizacja. Przejawy i płaszczyzny globalizacji.
55. Skutki globalizacji.

IV. Rolnictwo, leśnictwo, rybactwo

56. Przyrodnicze i pozaprzyrodnicze czynniki rozwoju rolnictwa.
57. Co to są użytki rolne i co wchodzi w ich skład?
58. Typy rolnictwa na świecie samozaopatrzeniowe i towarowe, intensywne i ekstensywne, pierwotne, tradycyjne i rynkowe, uprzemysłowione i ekologiczne).
59. Regiony rolnicze na świecie.
60. Czy jest GMO?
61. Podział roślin uprawnych na świecie. Główne rośliny należące do zbóż, roślin przemysłowych, bulwiastych i korzeniowych i ich wymagania oraz producenci. Rozmieszczenie upraw na świecie.
62. Czym się różni chów ekstensywny i chów intensywny zwierząt?
63. Chów bydła, trzody chlewnej, owiec i drobiu na świecie.
64. Typy lasów i ich rozmieszczenie na świecie. Funkcje lasów.
65. Leśnictwo i gospodarka leśna. Wskaźnik lesistości na świecie oraz w Polsce.
66. Podaj przykłady działań w ramach zrównoważonej gospodarki leśnej oraz przykłady działań w ramach rabunkowej gospodarki leśnej.
67. Czym jest rybactwo, rybołówstwo i akwakultura?
68. Główne łowiska na świecie. Problem przełowienia.

V. Przemysł

69. Czynniki lokalizacji przemysłu.
70. Lokalizacja przemysłu w zależności od bazy surowcowej.
71. Korzyści i niekorzyści aglomeracji przemysłu. Deglomeracja przemysłu.
72. Cechy przemysłu tradycyjnego i przemysłu zaawansowanych technologii.
73. Czynniki lokalizacji przemysłu tradycyjnego i przemysłu zaawansowanych technologii. Rozmieszczenie na świecie.
74. Etapy przemian w przemyśle.
75. Rodzaje okręgów przemysłowych. Okręgi przemysłowe na świecie.
76. Czynniki warunkujące powstanie technologii. Przykłady technologii.
77. Czym jest budownictwo? Czynniki rozwoju budownictwa.
78. Odnawialne i nieodnawialne źródła energii. Czym jest bilans energetyczny?
79. Rodzaje elektrowni oraz ich zalety i wady.
80. Przyczyny i skutki rozwoju energetyki jądrowej.

VI. Usługi

81. Czym są usługi. Podział usług.
82. Fazy rozwoju cywilizacyjnego a znaczenie usług.
83. Czym jest transport? Rodzaje transportu.
84. Czynniki rozwoju transportu. Infrastruktura transportowa.
85. Cechy charakterystyczne, wady i zalety transportu samochodowego, kolejowego, morskiego, śródlądowego, lotniczego, przesyłowego.
86. Czym jest łączność?
87. Rozwój telefonii i telekomunikacji internetowej i ich rola w gospodarce.
88. Społeczeństwo informacyjne. Cechy gospodarki opartej na wiedzy.
89. Skutki kształtowania się społeczeństwa informacyjnego.
90. Wyjaśnij pojęcia kapitał ludzki, start-upy, inkubatory przedsiębiorczości, akceleratorzy biznesu.
91. Usługi edukacyjne i finansowe.
92. Największe banki świata. Główne centra finansowe świata.
93. Czym jest handel międzynarodowy? Przedmioty handlu międzynarodowego. Czynniki rozwoju handlu międzynarodowego.
94. Najwięksi światowi importerzy i eksporterzy.
95. Handel zagraniczny Polski.
96. Na czym polega idea *fair trade*?
97. Czym jest turystyka i jakie są jej rodzaje?
98. Przyczyny i skutki rozwoju turystyki.
99. Atrakcyjność turystyczna (walory przyrodnicze, kulturowe i infrastruktura).
100. Regiony turystyczne świata. Atrakcyjność turystyczna regionów świata.

VII. Wpływ człowieka na środowisko

101. Co to jest antropopresja? Konflikt między człowiekiem a środowiskiem. Przykłady.
102. Na czym polega zrównoważony rozwój?
103. Źródła zanieczyszczeń powietrza. Skutki zanieczyszczeń powietrza.
104. Efekt cieplarniany, globalne ocieplenie, smog, dziura ozonowa.
105. Wpływ człowieka na wody na Ziemi. Przykłady budowli hydrotechnicznych na świecie i ich wpływ na środowisko.
106. Wpływ rolnictwa na środowisko przyrodnicze.
107. Agrotechnika, monokultura, płodozmian, chemizacja, mechanizacja rolnictwa, melioracje.
108. Rodzaje górnictwa i ich wpływ na rzeźbę terenu, stosunki wodne i krajobraz.
109. Wpływ transportu na środowisko.
110. Zachowania zgodne z ideą zrównoważonej turystyki.
111. Czynniki kształtujące krajobraz kulturowy. Cechy krajobrazu miejskiego i wiejskiego.
112. Podaj przykłady degradacji krajobrazu wiejskiego i miejskiego.
113. Sposoby ochrony krajobrazu kulturowego.
114. Czym jest rewitalizacja, rekultywacja, renaturalizacja?